

Amandmani na Ustav Bosne i Hercegovine za provedbu presude Europskog suda za ljudska prava u Strasbourg-u u predmetu Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine

- *Opredijeljeni za provedbu presude Europskog suda za ljudska prava u Strasbourg-u temeljem apelacije Sejdić i Finci,*
- *Zalažući se za Bosnu i Hercegovinu kao državu tri ravnopravna konstitutivna naroda u kojoj će se jamčiti građanska prava svim njenim građanima, kako pripadnicima konstitutivnih naroda tako i onima koji se ne izjašnjavaju kao pripadnici konstitutivnih naroda ili su pripadnici nacionalnim manjina (u daljem tekstu: Ostali),*
- *Svjesni da Ustav Bosne i Hercegovine (Aneks 4. Daytonskog mirovnog sporazuma) sadrži i druge diskriminatorne odredbe osim onih koje je presudom utvrdio Europski sud za ljudska prava temeljem apelacije Sejdić i Finci,*
- *HDZ BiH, predlaže da se presuda provede ugrađujući u Ustav Bosne i Hercegovine amandmane koji se odnose na izbor Doma naroda BiH i Predsjedništvo BiH na sljedeći način:*

Amandman II

Dom naroda

Dom naroda sastoji se od 48 izaslanika.

Iz Federacije BiH bira se dvije trećine, a iz Republike Srpske jedna trećina izaslanika.

Iz Federacije BiH bira se 14 Hrvata, 14 Bošnjaka, dva Srbina i dva predstavnika onih koje se ne izjašnjavaju kao pripadnici jednog od konstitutivnih naroda.

Iz Republike Srpske bira se 13 Srba, jedan Hrvat, jedan Bošnjak i jedan predstavnik onih koji se ne izjašnjavaju kao pripadnici jednog od konstitutivnih naroda.

Petnaest članova predstavljaju Hrvate, petnaest Bošnjake i petnaest Srbe, a tri predstavljaju one građane koji se ne izjašnjavaju kao pripadnici jednog od konstitutivnih naroda.

Nominirane hrvatske, bošnjačke i srpske izaslanike iz Federacije BiH biraju hrvatski, bošnjački odnosno srpski izaslanici Doma naroda Parlamenta Federacije BiH, a nominirane kandidate iz reda onih koji se ne izjašnjavaju kao pripadnici jednog od konstitutivnih naroda izaslanici iz reda Ostalih u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.

Dom naroda Parlamenta Federacije BiH konstituiraju svi zastupnici izabrani u kantonalne skupštine u Federaciji BiH na način da se utemeljuju ad hoc sazivi konstitutivnih naroda i sazivi ostalih pri čemu svaki saziv konstitutivnog naroda i saziv ostalih između sebe izabiru odgovarajući broj izaslanika svog naroda u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH .

Nominirane hrvatske, bošnjačke i srpske izaslanike iz Republike Srpske biraju hrvatski, bošnjački, odnosno srpski izaslanici Vijeća naroda Republike Srpske, a kandidata iz reda onih koji se ne izjašnjavaju kao pripadnici jednog od konstitutivnih naroda, izaslanici iz reda ostalih u Vijeću naroda Republike Srpske.

Vijeće naroda Republike Srpske konstituiraju svi zastupnici izabrani u Narodnu skupštinu Republike Srpske na način da se utemeljuju ad hoc sazivi konstitutivnih naroda i saziv ostalih pri čemu svaki saziv konstitutivnog naroda i saziv ostalih izabiru odgovarajući broj izaslanika svog naroda u Vijeće naroda Republike Srpske.

Za slučaj nedostajućeg broja onih koji u entitetima konstituiraju ad hoc sazive konstitutivnih naroda i saziv ostalih pitanje će se riješiti izbornim zakonom.

Kvorum u Domu naroda čini 28 članova, s tim da je nazočno najmanje devet hrvatskih, devet bošnjačkih i devet srpskih izaslanika.

Amandman III

Članak V Predsjedništvo mijenja se i glasi:

Bosna i Hercegovina ima Predsjedništvo koje se sastoji od tri člana od kojih se jedan bira iz Republike Srpske i dva iz Federacije Bosne i Hercegovine.

1. Izbor i trajanje mandata

- a. Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine bira Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine iz reda izabраниh zastupnika Zastupničkog doma PS BiH.
- b. Svaki zastupnik, klub zastupnika ili grupa zastupnika u Zastupničkom domu mogu kandidirati po jednog kandidata za člana Predsjedništva.
- c. Prijedlozi kandidata upućuju se Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH
- d. Dom naroda razmatra dostavljene prijedloge i utvrđuje zajedničku listu tri kandidata većinom glasova ukupnog broja izabраниh izaslanika Doma koja uključuje većinu glasova izabраниh izaslanika u svakom Klubu konstitutivnih naroda.
- e. Utvrđena zajednička lista upućuje se u Zastupnički dom na potvrđivanje.
- f. Zastupnički dom se izjašnjava o zajedničkoj listi.
- g. Ukoliko Zastupnički dom ne potvrdi zajedničku listu postupak kandidiranja i izbora se ponavlja.
- h. U slučaju da i u drugom krugu Zastupnički dom ne potvrdi zajedničku listu, smatra se da su izabrani kandidati sa zajedničke liste koju je utvrdio Dom naroda.
- i. Činom davanja i potpisivanja svečane izjave članovi Predsjedništva preuzimaju dužnost.
- j. Članovi Predsjedništva će donijeti Poslovnik o radu kojim će urediti sva pitanja vezana za sazivanje, konstituiranje, predsjedavanje i rad Predsjedništva.
- k. Mandat članova Predsjedništva traje četiri godine,
- l. Svako upražnjeno mjesto u Predsjedništvu popunjavati će se po istoj proceduri po kojoj se biraju članovi Predsjedništva u roku od 30 dana od dana upražnjenja pozicije. Ukoliko se najkasnije u roku od 60 dana ne popuni upražnjena pozicija, prestaje mandat i preostalih članova Predsjedništva, te se postupak izbora svih članova Predsjedništva ponavlja sukladno ovom Ustavu.

Postoji i opcija izravnog izbora članova Predsjedništva.

HDZ BiH je razrađivao i ovu opciju izbora članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, ali ona bi svakako zahtijevala puno veće intervencije u Ustav Bosne i Hercegovine, Ustave entiteta i Izborni zakon Bosne i Hercegovine. Izravan izbor članova Predsjedništva kao što je sada slučaj ne osigurava nužno potrebnu ravnotežu između tri konstitutivna naroda i Ostalih.

Amandman IV

Odluke u Domu naroda donose se natpolovičnom većinom glasova nazočnih i koji glasuju, a ta većina mora uključivati i natpolovičnu većinu iz svakog kluba konstitutivnih naroda koji su nazočni i koji glasuju.

NAPOMENA:

Ove prijedloge je potrebno u normativno-pravnom smislu prilagoditi kao i u cjelokupnom tekstu Ustava Bosne i Hercegovine izvršiti nužne prilagodbe te posebno dodati amandman kojim će se precizirati u kojem roku se moraju uskladiti entitetski ustavi sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

ZAKLJUČAK

Ovi prijedlozi se odnose isključivo na provedbu presude Europskog suda za ljudska prava. HDZ BiH stoji na stajalištu koje je i inače u svim dosadašnjim pregovorima zastupao da treba donijeti novi Ustav Bosne i Hercegovine koji će ovu zemlju učiniti stabilnom i prosperitetnom i u kojoj će sva tri konstitutivna naroda i svi građani biti ravnopravni i koji će uključivati i novu administrativno teritorijalnu organizaciju koja svakako podrazumijeva više od dvije federalne jedinice, a cijenimo da bi najoptimalnije rješenje za Bosnu i Hercegovinu bilo četiri federalne jedinice.

Sarajevo, 25. listopada 2011. godine

Predsjednica kluba hrvatskog naroda
u Domu naroda PS BiH i
član privremenog zajedničkog
Povjerenstva oba doma PS BiH

Borjana Krišto